

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA - 4101-32-02/2012

P/12/106

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice

T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30

lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/106 - System opieki nad dziećmi do lat trzech
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Katowicach
Kontroler	1. Maria Talik, specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 83509 z dnia 4 października 2012 r. [Dowód: akta kontroli str. 1-2]
Jednostka kontrolowana	Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach, ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice, REGON 000514259
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zygmunt Łukaszczyk, Wojewoda Śląski

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, działalność kontrolowanej jednostki w latach 2011-2012 (do dnia 9.11.2012 r., tj. dnia zakończenia czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej) w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywnie oceniono realizację przez Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach² zadań, w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki na dzieci do lat trzech „Maluch”, dalej zwanego „Programem”, dotyczących w szczególności oceny i kwalifikowania ofert oraz zawierania i realizacji porozumień o ich dofinansowanie w ramach Programu, rozliczania udzielonych dotacji, weryfikacji sprawozdań składanych przez beneficjentów oraz przeprowadzania kontroli projektów.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: niewystarczająco rzetelnej weryfikacji załącznika do ofert złożonych do Programu (w 4 przypadkach na 38 zbadanych ofert³); zatwierdzenia nierzetelnie zweryfikowanej aktualizacji harmonogramu rzeczowo-finansowego, zawierającej przekroczenie określonego przez Program limitu dofinansowania w kategorii wydatków „adaptacja” (w jednym przypadku na 36 zbadanych projektów⁴); przekazania do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej⁵ sporządzonego nierzetelnie sprawozdania wojewódzkiego z realizacji Programu za 2011 r., zawierającego dane niezgodne z dokumentacją źródłową.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dalej zwany „Urzędem” lub „ŚUW”.

³ Z tego 27 ofert złożonych w 2011 r. (w tym 2, które nie zostały zakwalifikowane do dofinansowania) oraz 11 ofert złożonych w 2012 r.

⁴ Z tego 25 projektów, w przypadku których umowy o dofinansowanie zawarto w 2011 r. oraz 11 projektów, w przypadku których umowy zawarto w 2012 r.

⁵ Dalej zwanego „MPiPS” lub „Ministerstwem”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat trzech „Maluch”

1.1. Ocena i kwalifikacja ofert

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą do konkursu ofert na dofinansowanie projektów⁶ w ramach Programu wpłynęło:

- w 2011 r. edycja I - 17 ofert, złożonych przez 13 gmin (11 gmin złożyło po jednej ofercie, jedna gmina złożyła dwie oferty oraz jedna gmina - cztery oferty⁷);
- w 2011 r. edycja II - 10 ofert, złożonych przez 7 gmin (5 gmin złożyło po jednej ofercie, jedna gmina złożyła dwie oferty oraz jedna gmina złożyła trzy oferty - po jednej w ramach kolejnych tur konkursu ofert, z czego dwóch pierwszych ofert nie zakwalifikowano do dofinansowania), w tym: tura nr 1 - trzy oferty, tura nr 2 - trzy oferty i tura nr 3 - cztery oferty;
- w 2012 r. tura nr 1 - 10 ofert, złożonych przez 10 gmin;
- w 2012 r. tura nr 2 - 1 oferta.

W 2011 r. wpłynęło łącznie 27 ofert, złożonych przez 17 gmin (z tego 4 gminy złożyły oferty w więcej niż jednej edycji/turze konkursu⁸ - oferty te dotyczyły różnych instytucji opieki bądź utworzenia w tych samych instytucjach opieki dodatkowych miejsc, nieujętych w ofertach edycji wcześniejszej⁹; ponadto jedna gmina składała oferty dotyczące tego samego projektu trzykrotnie w ramach kolejnych tur konkursu, ponieważ ofert złożonych w dwóch pierwszych turach nie zakwalifikowano do dofinansowania). W 2012 r. wpłynęło łącznie 11 ofert, złożonych przez 11 gmin.

[Dowód: akta kontroli str. 3-21, 49-50, 53,61-63, 65, 68, 70 i 75]

Zarządzeniem Nr 121/11 Wojewody Śląskiego z dnia 14 kwietnia 2011 r. powołano Zespół Oceny Wniosków w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech „Maluch”, w skład którego weszło trzech pracowników Urzędu, w tym: dwóch przedstawicieli Wydziału Polityki Społecznej (członkowie zespołu) oraz jeden przedstawiciel Wydziału Zarządzania Funduszami Europejskimi¹⁰ (przewodniczący zespołu). Do zadań zespołu należała ocena formalna i merytoryczna, a następnie kwalifikacja wniosków zgłaszanych do dofinansowania ze środków budżetu państwa w ramach Programu. Z przeprowadzanej oceny i kwalifikacji wniosków zespół sporządzał protokół (zawierający wykaz gmin, które pozytywnie przeszły ocenę i uzyskały kwalifikacje do wsparcia ze środków Programu, ze wskazaniem nazwy zadania i wnioskowanych kwot wsparcia oraz wykaz projektów, które nie przeszły kwalifikacji), przedkładany następnie do akceptacji Wojewodzie. Szczegółowy tryb pracy zespołu określał

⁶ W dokumentach MPiPS stosowany jest termin „zadanie z zakresu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3”, a w zawartych z beneficjentami porozumieniach jest mowa o „projektach zatwierdzonych przez MPiPS, realizowanych w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat trzech „Maluch”. Terminy te w dalszej części wystąpienia stosowane będą zamiennie.

⁷ Dotyczące żłobka oraz trzech klubów dziecięcych, wchodzących w skład Zespołu Opieki nad Dziećmi w Wiek do Lat 3. Zgodnie z załącznikiem nr 1 do ogłoszenia konkursowego, każda oferta dotyczyć mogła tylko jednej instytucji opieki. W przypadku instytucji zespolonych, na każdy żłobek lub klub dziecięcy należało wystosować odrębną ofertę.

⁸ Katowice - w edycji I i w edycji II, turze nr 1; Tychy - w edycji I i w edycji II, turach nr 2 i 3; Żory - w edycji I i w edycji II, turze nr 2; Sosnowiec - w edycji II, turach nr 1, 2 i 3.

W przypadku Sosnowca tylko oferta złożona w turze nr 3 została zakwalifikowana do dofinansowania.

W przypadku Tychów zawarto trzy porozumienia o dofinansowanie projektów w ramach Programu, jednak w dwóch przypadkach od zawartych porozumień odstąpiono (Miasto poinformowało o braku możliwości ich realizacji).

⁹ Zgodnie z ogłoszeniem dotyczącym II edycji otwartego konkursu ofert Programu „Maluch 2011”, gminy, które uzyskały dotacje w edycji I Programu, mogły ubiegać się o dotacje także w ramach edycji II, w zakresie dotyczącym zadań polegających na utworzeniu nowych, dodatkowych (nie ujętych w ofertach edycji I) miejsc opieki.

¹⁰ Dalej zwanego „WZFE”. Aktualnie jako Wydział Rozwoju Regionalnego (WRR).

Regulamin, przyjęty na posiedzeniu zespołu w dniu 22.04.2012 r. (dotyczący Programu „Maluch 2011”) oraz w dniu 22.03.2012 r. (dotyczący Programu „Maluch 2012”), zatwierdzony przez I Wicewojewodę.

[Dowód: akta kontroli str. 26-48, 568-575]

Oceny i kwalifikacji ofert dokonywali członkowie zespołu w oparciu o kryteria formalne i merytoryczne określone w Programie oraz w ogłoszeniach o konkursie (publikowanych przez MPiPS), przy pomocy karty oceny stanowiącej załącznik do Regulaminu pracy zespołu. Uwzględniono tam następujące kryteria oceny: terminowość złożenia oferty¹¹, złożenie oferty przez jednostkę samorządu terytorialnego szczebla gminnego, podpisanie oferty przez osoby upoważnione, dołączenie do oferty wypełnionego załącznika, tj. „Syntetycznej informacji o ofercie gminy” (załącznik ten podlegał przekazaniu w wersji elektronicznej do MPiPS - dotyczy 2011 r.), przesłanie wersji elektronicznej oferty (w odpowiednich formatach) oraz jej właściwe opisanie, prawidłowość nazwy zadania, prawidłowość wyliczenia wnioskowanej kwoty dotacji (czy nie przekroczono maksymalnej kwoty dofinansowania uzależnionej od liczby miejsc, rodzaju projektowanej instytucji i przedmiotu dofinansowania¹² oraz czy kwota dofinansowania nie przekraczała 50% wartości zadania, a w przypadku instytucji zapewniających opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi lub wymagającymi szczególnej opieki - 70%), posiadanie wymaganego udziału własnego (rozumianego jako środki własne gminy i środki pozyskane z innych źródeł), prawidłowość sporządzenia kalkulacji kosztów (brak błędów rachunkowych), przyporządkowanie paragrafów klasyfikacji budżetowej do wnioskowanej kwoty dotacji, czy w ofercie ujęto podatek VAT, jako koszt kwalifikowalny i czy podatek VAT może być kosztem kwalifikowalnym (dotyczy 2012 r.), termin realizacji zadania i wykorzystania dotacji, termin uruchomienia działalności placówki, uwzględnienie terminów realizacji etapów w przypadku inwestycji wykonywanych etapami (dotyczy 2011 r.), wypełnienie stosownych pozycji, w przypadku projektów wieloletnich przewidzianych na lata 2012-2013 (dotyczy 2012 r.) oraz spełnianie warunków określonych w § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa¹³. Przeprowadzoną ocenę członkowie Zespołu potwierdzali swoim podpisem pod kartą oceny.

[Dowód: akta kontroli str. 26-35, 50-81, 572-574]

Każda z ofert zawierała dane odpowiadające kryteriom określonym w rozdziale V Programu, dotyczące m.in. liczby dzieci do lat trzech na terenie gminy, szacowanego przez gminę niezaspokojonego zapotrzebowania na liczbę miejsc opieki nad dziećmi do lat trzech (we wszystkich formach opieki), liczby planowanych w ofercie miejsc w instytucji opieki nad małym dzieckiem, liczby dzieci oczekujących na miejsce w żłobku, liczby miejsc w gminnych¹⁴ instytucjach opieki nad małymi dziećmi oraz dochodów gminy¹⁵. Ponieważ wszystkie projekty uzyskały dofinansowanie (projekt Sosnowca również, choć dopiero w trzeciej turze konkursu¹⁶), elementy te nie miały decydującego wpływu na wynik oceny ofert.

¹¹ W Regulaminie Zespołu Oceny Wniosków zastosowano termin „wniosek o dofinansowanie”. W niniejszym wystąpieniu stosowany będzie termin „oferta”.

¹² Zgodnie z Programem, przedmiot dofinansowania obejmować mógł: 1. Wyposażenie oraz prace wykończeniowe w budynkach (lokalach); 2. Adaptację istniejących budynków (lokalii); 3. Budowę lub zakup nowych budynków (lokalii), z przeznaczeniem na organizację i funkcjonowanie nowych miejsc opieki nad małymi dziećmi.

¹³ Dz. U. Nr 238, poz. 1579. Dotyczy projektów o charakterze inwestycji budowlanej.

¹⁴ W tym finansowanych lub współfinansowanych przez gminę.

¹⁵ W oparciu o wskaźnik „G”, wyliczony według zasad określonych w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, ze zm.).

¹⁶ Po wyeliminowaniu błędów w ofertach złożonych w turach 1 i 2, edycji II.

Zgodnie z postanowieniami Programu, w I edycji Programu w 2011 r. (od II edycji Program tego kryterium już nie obejmował) oceniano także sposób wykorzystania przez gminę dotychczasowych dotacji z budżetu państwa. Wynik oceny ujmowano w części II.2 „Syntetycznej informacji o ofercie”, wpisując punktację 0 lub 1. Podstawą oceny był, m.in., wykaz gmin województwa śląskiego, w których w latach 2008-2010 wystąpiły przypadki wykorzystania dotacji z budżetu państwa niezgodnie z przeznaczeniem, sporządzony na wniosek Dyrektor WZFE przez Wydział Finansów i Budżetu ŚUW oraz pomocniczo informacje uzyskane z MPiPS (dane ujęte w aplikacji QuickStat, dotyczące wykorzystania przez gminy środków programu „Program opieki nad dzieckiem i rodziną”). Na podstawie ww. informacji, 15 projektów uzyskało ocenę „1”, a dwa projekty (dwóch gmin) - ocenę „0”. Żadna z ofert złożonych w 2012 r. nie dotyczyła kontynuacji projektu zakwalifikowanego do dofinansowania w roku poprzednim.

[Dowód: akta kontroli str. 3-7, 35, 51-52, 53-59]

Wszystkie oferty złożono terminowo¹⁷. Zgodnie z pismem Podsekretarza Stanu w MPiPS do wojewodów z dnia 17 marca 2011 r.¹⁸, dopuszczono możliwość uzupełniania lub korygowania ofert i składania wyjaśnień przez oferentów. Zatwierdzone przez Wojewodę zestawienia ofert, zakwalifikowanych w ramach poszczególnych edycji i tur Programu, przekazano do MPiPS terminowo, tj. w dniach odpowiednio: 5.05.2011 r., 5.07.2011 r., 29.07.2011 r., 26.08.2011 r., 13.04.2012 r. i 5.07.2012 r.

[Dowód: akta kontroli str. 3-7, 28, 49-76, 82-117]

W ramach pierwszej tury edycji II pozostawiono bez rozpatrzenia ofertę Miasta Sosnowiec, dotyczącą adaptacji pomieszczeń, polegającej na częściowej przebudowie celem utworzenia nowej grupy dziecięcej w żłobku. Powodem były uchybienia formalne (ofertę złożono na niewłaściwym formularzu). Ponadto, wnioskowana kwota dofinansowania stanowiła 64,38% całkowitego kosztu zadania, przekraczając tym samym dopuszczalny limit dofinansowania środkami dotacji z budżetu państwa (zgodnie z Programem, kwota dofinansowania nie mogła stanowić więcej niż 50%¹⁹ całkowitego kosztu zadania).

Ofertę na realizację ww. projektu Miasto Sosnowiec złożyło ponownie w ramach drugiej tury konkursu. Ofertę odrzucono z uwagi na przekroczenie dopuszczalnego poziomu dofinansowania ze środków budżetu państwa (jak poprzednio, wnioskowana kwota dofinansowania stanowiła 64,38% całkowitego kosztu zadania). W obu przypadkach Prezydenta Miasta poinformowano o możliwości ponownego złożenia właściwie przygotowanej oferty w kolejnych turach naboru do Programu.

W ramach trzeciej tury konkursu Sosnowiec uzyskał dofinansowanie na realizację przedmiotowego zadania²⁰. Wnioskowaną w ofercie kwotę dofinansowania dostosowano do wymogów Programu (50% całkowitego kosztu zadania).

[Dowód: akta kontroli str. 4, 7, 61-62, 66, 118-128]

Wszystkie pozostałe oferty (oprócz ww. dwóch ofert Sosnowca), które wpłynęły w ramach kolejnych edycji Programu, zakwalifikowano do dofinansowania.

¹⁷ Odpowiednio w kolejnych edycjach i turach Programu wyznaczono następujące terminy składania ofert: 20.04.2011 r., 20.06.2011 r., 15.07.2011 r., 16.08.2011 r., 16.03.2012 r. i 15.06.2012 r. Zgodnie z Programem, w przypadku ofert nadesłanych listem poleconym, datę złożenia oferty stanowiła data stempla pocztowego.

¹⁸ Opublikowane na stronach internetowych MPiPS.

¹⁹ Zadanie to nie dotyczyło opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi lub wymagającymi szczególnej opieki.

²⁰ Zadanie pn. „Adaptacja pomieszczeń - pozyskanie dodatkowej powierzchni użytkowej celem utworzenia nowej grupy dziecięcej w żłobku”.

We wszystkich zakwalifikowanych ofertach wnioskowaną kwotę dofinansowania z budżetu państwa określono prawidłowo i we wszystkich przewidziano poniesienie wymaganego wkładu własnego.

Minister Pracy i Polityki Społecznej nie odrzucił żadnej z ofert zakwalifikowanych do dofinansowania przez ŚUW.

[Dowód: akta kontroli str. 3-21, 53, 61-63, 66, 77-81, 129-150, 183-188]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Stosownie do ogłoszenia o konkursie (2011 r., edycja I), oferty składano w formie papierowej oraz w formie elektronicznej, wyłącznie na formularzu, którego wzór określał załącznik nr 2 do wspomnianego ogłoszenia. Zgodnie z tym wzorem, załącznikiem do oferty była „Syntetyczna informacja o ofercie”²¹. Oferty składano w urzędach wojewódzkich, natomiast załącznik do oferty należało przesłać drogą e-mailową także do MPIPS, w terminie złożenia oferty w formie papierowej. We wzorze „Syntetycznej informacji” zaznaczono, że dane zawarte w załączniku do oferty powinny być takie same, jak w ofercie.

W przypadku trzech ofert (201 r., edycja I), złożonych przez gminę Świętochłowice, w „Syntetycznej informacji o ofercie” gmina ujęła błędne dane, podając, że środki dotacji w kwocie 37 400 zł przeznacza się na budowę lub zakup nowych budynków (lokali), podczas gdy z treści oferty wynikało, że chodzi o adaptację istniejących budynków (lokali)²².

[Dowód: akta kontroli str. 3-4, 151-171, 129-131]

W przypadku oferty złożonej przez gminę Łodygowice (2011 r., edycja I), w „Syntetycznej informacji o ofercie” gmina ujęła błędne dane, podając, że środki dotacji w kwocie 288 000 zł²³ przeznaczy w całości na budowę lub zakup nowych budynków (lokali). Natomiast w ofercie, w pkt II („Podstawowe informacje o zadaniu”) ppkt 2 oferty („Zakres zadania”), zaznaczono dwie pozycje, tj. zarówno budowę lub zakup nowych budynków (lokali), jak również wyposażenie i prace wykończeniowe w budynkach (lokalach). Również z kosztorysu zamieszczonego w punkcie VI oferty („Kosztorys ze względu na typ kosztów zadania”) wynikało, że dofinansowaniem objęto dwie pozycje dofinansowania (wyposażenie i prace wykończeniowe oraz budowę lub zakup nowych budynków/lokali).

[Dowód: akta kontroli str. 3-4, 172-177, 129-131]

W toku oceny i kwalifikacji ww. czterech ofert nie wezwano gmin do skorygowania błędnych danych ujętych w „Syntetycznej informacji”, co zdaniem NIK świadczy o ich niewystarczająco rzetelnej weryfikacji.

Ocenę i kwalifikację ww. ofert przeprowadziła pracownica WZFE²⁴, pełniąca funkcję przewodniczącego Zespołu Oceny Wniosków. Wyjaśniła ona, że zwracała uwagę głównie na zasadniczą część oferty, weryfikując szczegółowo ujęte tam dane (kosztorys, kwalifikowalność wydatków, harmonogram realizacji zadania),

²¹ Dalej zwana „Syntetyczna informacja”.

²² W pkt II ppkt 2 każdej z ww. trzech ofert jako zakres zadania zaznaczono: wyposażenie i prace wykończeniowe oraz adaptację istniejących budynków (lokali). Natomiast w „Syntetycznej informacji o ofercie” podano, że wnioskowana kwota dotacji przeznaczona będzie na: wyposażenie i prace wykończeniowe - 18 600 zł oraz na budowę lub zakup nowych budynków (lokali) - 37 400 zł.

²³ Limity dofinansowania dla wskazanej w ofercie liczby nowych miejsc opieki (45) wynosiły: dla budowy - 275 850 zł, a dla wyposażenia i prac wykończeniowych - 41 850 zł. Kwota 288 000 zł dla budowy stanowiłaby zatem przekroczenie dopuszczalnego poziomu dofinansowania o 12 150 zł. Wg zawartej umowy o dofinansowanie (wraz z aneksem) oraz sprawozdania z realizacji ww. zadania, kwota wydatków ze środków dotacji wyniosła: w ramach kategorii „wyposażenie i prace wykończeniowe” - 20 066,82 zł, a w ramach kategorii „budowa lub zakup nowych budynków/lokali” - 117 333,18 zł. Razem: 137 400 zł.

²⁴ Aktualnie WRR.

przeoczyła natomiast w ww. 4 przypadkach, na 17 ofert w I edycji, oczywiście pomyłki w załącznikach do oferty.

[Dowód: akta kontroli str. 152, 157, 159, 164, 166, 171, 173, 177, 181-182]

Pismami z dnia 8.11.2012 r. (nr FE/III/701202/5/14/11 i FE/III/701202/5/12/11), tj. w trakcie kontroli NIK, Dyrektor Wydziału Rozwoju Regionalnego zwróciła się o przesłanie do MPiPS, zgodnie z trybem określonym w dokumentacji konkursowej, „Syntetycznej informacji o ofercie”, skorygowanej w zakresie kategorii wydatków, które sfinansowano ze środków dotacji celowej budżetu państwa, w tym: do Prezydenta Świętochłowic o przesłanie korekt dotyczących ww. trzech projektów oraz do Wójta Łodygowic - o przesłanie korekt dot. ww. jednego projektu. Pisma wysłano w dniu 8.11.2012 r.

[Dowód: akta kontroli str. 559-564]

1.2. Zawieranie i realizacja porozumień

Opis stanu
faktycznego

Ze wszystkimi gminami, których oferty zakwalifikowano do dofinansowania, Wojewoda Śląski zawarł stosowne porozumienia (umowy o dofinansowanie z budżetu państwa projektu realizowanego w ramach Programu)²⁵. W 2011 r. zawarto 25 porozumień²⁶, a w 2012 r. - 11 porozumień²⁷. Porozumienia te zawarto w następujących terminach:

- 15 porozumień w dniu 25.07.2011 r. oraz 1 porozumienie w dniu 4.08.2011 r. i 1 porozumienie w dniu 25.11.2011 r. (2011 r., edycja I).
- 2 porozumienia w dniu 22.09.2011 r. (2011 r., edycja II, tura 1).
- 1 porozumienie w dniu 11.10.2011 r. oraz 1 porozumienie w dniu 9.11.2011 r. (2011 r., edycja II, tura 2).
- 4 porozumienia w dniu 9.11.2011 r. (2011 r., edycja II, tura 3).
- 9 porozumień w dniach, odpowiednio: 6.08.2012 r., 8.08.2012 r., 16.08.2012 r. i 20.08.2012 r.²⁸ oraz 2 porozumienia w dniu 31.10.2012 r. (2012 r., tura 1).
- 1 porozumienie w dniu 29.10.2012 r. (2012 r., tura 2).

Porozumienia zawarto po dostarczeniu przez gminy wymaganej dokumentacji (oświadczenie o przyjęciu dotacji, uaktualniony harmonogram rzeczowo-finansowy projektu) oraz po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów o wprowadzeniu stosownych zmian w budżecie państwa²⁹.

[Dowód: akta kontroli str. 183-235, 294-295]

W trzech przypadkach, dotyczących porozumienia zawartego w dniu 25.11.2011 r. (z Miastem Gliwice) oraz dwóch porozumień zawartych w dniu 31.10.2012 r. (z Miastem Lubliniec oraz z Miastem Zabrze), po opublikowaniu przez MPiPS wyników przeprowadzonych konkursów ofert, gminy poinformowały o wprowadzeniu zmian w projektach. Wiązało się to z koniecznością uzyskania od nich dodatkowych wyjaśnień i aktualizacji dokumentów, jak również z koniecznością wprowadzenia korekt w podziale środków rezerwy celowej budżetu państwa³⁰.

²⁵ W dalszej części wystąpienia terminy „porozumienie” i „umowa o dofinansowanie” będą stosowane zamiennie.

²⁶ W tym: w wyniku edycji I - 17 porozumień oraz w wyniku edycji II - 8 porozumień (z tego w kolejnych turach: w turze nr 1 - dwa porozumienia, w turze nr 2 - dwa i w turze nr 3 - cztery).

²⁷ W tym: w wyniku tury nr 1 - 10 porozumień oraz w wyniku tury nr 2 - jedno.

²⁸ W tym: 3 porozumienia w dniu 06.08.2012 r., 1 porozumienie w dniu 08.08.2012 r., 3 porozumienia w dniu 16.08.2012 r., 1 porozumienie w dniu 20.08.2012 r.

²⁹ Zgodnie z pismem Podsekretarza Stanu w MPiPS Marka Buciora z dnia 27.05.2011 r., od dnia podpisania decyzji przez Ministra Finansów wojewodowie - mając pewność otrzymania środków z budżetu państwa - mogli podpisywać porozumienia z gminami.

³⁰ Podział środków rezerwy celowej budżetu państwa z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadań zakwalifikowanych do dofinansowania w ramach Programu. Na podstawie dokumentacji obejmującej m.in. wnioski SUW (WZFE/WRR) do MPiPS, decyzje Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa, decyzje Wojewody w sprawie zmian w budżecie Wojewody.

Miasto Gliwice poinformowało o zmianie kwalifikacji realizowanych prac adaptacyjnych z modernizacyjnych na remontowe, co jednocześnie skutkowało koniecznością zmiany nazwy zadania³¹ oraz koniecznością wprowadzenia zmian w klasyfikacji budżetowej środków (przesunięć pomiędzy paragrafami 6330 i 2030). W przypadku Lublińca zmiany w projekcie dotyczyły rezygnacji z części robót adaptacyjnych oraz zmniejszenia liczby przewidzianych do utworzenia miejsc opieki (z 30 do 20), jak również poprawienia „omyłkowo przedstawionej” klasyfikacji budżetowej wydatków (pierwotnie uznano je za przebudowę i zakwalifikowano do wydatków inwestycyjnych, następnie uznano je za remont i zgłoszono zmianę klasyfikacji na wydatki bieżące)³². W związku z powyższym obniżeniu uległa również wnioskowana kwota dotacji z budżetu państwa (ze 129 011 zł do 92 007 zł). Ponieważ zakres zmian w projekcie był znaczący, Dyrektor Wydziału Rozwoju Regionalnego zwróciła się do MPiPS o zajęcie stanowiska w tej sprawie. Zmiany MPiPS zaakceptowało.

W przypadku Zabrze zmiany dotyczyły klasyfikacji budżetowej wydatków. Pierwotnie Miasto błędnie zakwalifikowało pierwsze wyposażenie obiektu do wydatków bieżących, co następnie skorygowano poprzez przeniesienie tychże wydatków do wydatków inwestycyjnych.

[Dowód: akta kontroli str. 5-6, 183-186, 236-258, 294-295]

W dwóch przypadkach (obydwa dotyczące porozumień zawartych z Miastem Tychy, w dniach odpowiednio 11.10.2011 r. oraz 9.11.2011 r., w zakresie adaptacji lokalu wraz z wyposażeniem na potrzeby nowoutworzonego żłobka przy ul. Filaretów)³³ beneficjent poinformował o odstąpieniu od zawartych z Wojewodą porozumień z uwagi na brak możliwości realizacji objętych nimi zadań. Pisma w tej sprawie wpłynęły do Urzędu w dniach odpowiednio 22.11.2011 r. oraz 18.11.2011 r. Uzasadniając odstąpienie od ww. porozumień, Prezydent Miasta poinformował, że wykonawca dokumentacji projektowej, wyłoniony w drodze zamówienia publicznego, nie wykonał zadania w umownym terminie, a Miasto, pomimo wielokrotnych monitów, przedmiotowej dokumentacji nie otrzymało.

Na podstawie pierwszego z ww. porozumień, w dniu 20.10.2011 r., beneficjentowi przekazano środki dotacji w kwocie 95 000 zł. W związku z odstąpieniem od umowy, środki te zwrócono na rachunek Wojewody w dniu 16.11.2011 r., tj. przed złożeniem pisma informującego o odstąpieniu od umowy. W przypadku drugiego z porozumień, odstąpienie od umowy nastąpiło przed przekazaniem środków dotacji beneficjentowi.

[Dowód: akta kontroli str. 183-186, 260-264]

W 2011 r gminom przyznano, na podstawie zawartych porozumień (wraz z aneksami³⁴), dofinansowanie z budżetu państwa ogółem w kwocie 3 739,34 tys. zł³⁵. Na realizację ww. porozumień gminy przeznaczyć miały środki

³¹ Pierwotna nazwa: „Adaptacja pomieszczeń budynku polegająca na przebudowie części obiektu celem utworzenia nowej grupy dziecięcej w żłobku”, nazwa po zmianach: „Adaptacja pomieszczeń budynku w celu utworzenia nowej grupy dziecięcej w żłobku”.

³² Zgodnie z dostarczonym do ŚUW wyjaśnieniem Burmistrza Miasta, na etapie składania oferty Miasto było w trakcie wyboru firmy, która miała przygotować kompletną dokumentację projektową na ww. zadanie. Według wstępnych założeń przyjęto, że dostępna powierzchnia umożliwi zwiększenie ilości miejsc o 30. W rezultacie przeprowadzonych prac projektowych okazało się jednak, że istnieje możliwość zwiększenia miejsc jedynie o 20.

³³ Pierwsze porozumienie, zawarte w dniu 11.10.2011 r., dotyczyło utworzenia w ww. żłobku 30 miejsc opieki. Drugie porozumienie, zawarte w dniu 09.11.2011 r., dotyczyło utworzenia kolejnych 30 miejsc opieki.

³⁴ W żadnym spośród przypadków, w których zawarto aneksy do porozumień (w 2011 r. dotyczyło to łącznie 13 projektów), kwota dofinansowania z budżetu państwa nie uległa zwiększeniu, natomiast w 5 przypadkach uległa ona zmniejszeniu (jednocześnie zmniejszeniu uległ całkowity koszt projektu oraz kwota wkładu własnego beneficjenta).

Spośród ww. 13 przypadków, w 12 przypadkach określone w Programie limity dofinansowania nie zostały przekroczone. W 1 przypadku (dotyczy projektu Miasta Żory) przekroczono limit w kategorii „adaptacja”, co szczegółowo opisano w części dotyczącej nieprawidłowości.

³⁵ Dane w tym akapicie podano w tysiącach złotych w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku.

własne w łącznej wysokości 7 784,70 tys. zł. Innych źródeł finansowania nie przewidziano. Całkowity koszt realizowanych projektów wynieść miał 11 524,04 tys. zł.

Z przyznanych gminom ww. środków dofinansowania 350,98 tys. zł, tj. 9,39%, przeznaczono na wydatki bieżące (§ 2030), natomiast 3 388,37 tys. zł, tj. 90,61%, na wydatki inwestycyjne (§ 6330).

[Dowód: akta kontroli str. 183-186, 265-272, 277-278, 283-284]

W 2012 r. przyznano gminom, na podstawie zawartych porozumień (wraz z aneksami, wg stanu na dzień 31.10.2012 r.³⁶), dofinansowanie z budżetu państwa w kwocie ogółem 2 803,36 tys. zł³⁷. Na realizację ww. porozumień gminy przeznaczyć miały środki własne w łącznej wysokości 2 138,35 tys. zł. Wydatki z innych źródeł finansowania, w kwocie 85,70 tys. zł³⁸, przewidziano tylko w jednym z realizowanych projektów (miały one stanowić wkład własny organizacji pozarządowej, tj. Caritas Archidiecezji Gliwickiej, jako partnera gminy w projekcie). Całkowity koszt realizowanych projektów wynieść miał 5 027,40 tys. zł.

Z przyznanych gminom środków dotacji 329,01 tys. zł, tj. 11,74%, przeznaczono na wydatki bieżące (§ 2030), natomiast 2 474,35 tys. zł, tj. 88,26%, na wydatki inwestycyjne (§ 6330)³⁹.

[Dowód: akta kontroli str. 187-188, 273-276, 279, 285]

Z zakwalifikowanych do dofinansowania w 2011 r. projektów:

- 21 dotyczyło żłobków, a 4 (dwóch gmin) - klubów dziecięcych.
- 4 obejmowały tylko jeden z dofinansowywanych elementów (w 3 przypadkach wyposażenie i prace wykończeniowe, w 1 przypadku adaptację)⁴⁰, a 21 - po dwa elementy (w 15 przypadkach adaptację istniejącego budynku/lokalu oraz jego wyposażenie i prace wykończeniowe, w 6 przypadkach budowę/zakup nowego budynku/lokalu oraz jego wyposażenie i prace wykończeniowe).

Z zakwalifikowanych do dofinansowania w 2012 r. projektów:

- 10 dotyczyło żłobków (z tego dwu zadań zapewniających opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi lub wymagającymi szczególnej opieki), a jeden - klubu dziecięcego.
- 1 obejmował tylko jeden z dofinansowywanych elementów (wyposażenie i prace wykończeniowe), 9 - po dwa elementy (w 6 przypadkach adaptację istniejącego budynku/lokalu oraz jego wyposażenie i prace wykończeniowe, w 3 przypadkach budowę/zakup nowego budynku/lokalu oraz jego wyposażenie i prace wykończeniowe) oraz 1 - wszystkie trzy elementy.

[Dowód: akta kontroli str. 183-188, 538]

Po ogłoszeniu przez MPiPS zestawienia ofert zakwalifikowanych do dofinansowania w ramach kolejnych edycji i tur konkursu ofert przeprowadzanego w ramach Programu, WZFE/WRR kierował do MPiPS wnioski w sprawie wystąpienia do Ministra Finansów o podział środków rezerwy celowej budżetu państwa

³⁶ Do dnia 31.10.2012 r. zawarto jeden aneks, na mocy którego zmniejszono całkowity koszt projektu, kwotę wkładu własnego beneficjenta oraz kwotę dofinansowania z budżetu państwa. Obowiązujące limity dofinansowania zostały zachowane.

³⁷ Dane podane w tysiącach złotych w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku.

³⁸ Stosownie do postanowień załącznika nr 1 do ogłoszenia konkursowego „Maluch 2012”, w przypadku pozyskania innych, niż środki własne i dotacja, źródeł finansowania zadania, dla potrzeb określenia udziału dotacji w kosztach realizacji zadania środki z innych źródeł traktowane są na równi ze środkami własnymi gminy. Dopuszcza się oferty zakładające pokrycie wkładu własnego gminy z wkładu partnerów gminy lub z innych źródeł.

³⁹ Dane z uwzględnieniem aneksu do umowy z Miastem Mikołów, zawartego w dniu 22.10.2012 r. Na mocy tego aneksu zmniejszono: całkowity koszt zadania, kwotę dofinansowania z budżetu państwa oraz kwotę wkładu własnego beneficjenta.

⁴⁰ W ramach Programu przewidziano dofinansowanie elementów następujących: 1. wyposażenia i prac wykończeniowych w budynkach (lokalach); 2. adaptacji w istniejących budynkach (lokalach); 3. budowy lub zakupu nowych budynków (lokalach).

przeznaczonej na realizację Programu⁴¹. Wnioski w tej sprawie skierowano do MPiPS pismami z dnia: 06.06.2011 r. (I edycja; pismem z dnia 09.09.2011 r. zwrócono się o korektę dokonanego podziału środków, co związane było z koniecznością zmiany klasyfikacji budżetowej dla zadania realizowanego przez Gliwice⁴²); 4.08.2011 r. (II edycja tura 1); 26.08.2011 r. (II edycja tura 2); 16.09.2011 r. (II edycja tura 3; pismem z dnia 3.10.2011 r. zwrócono się o korektę dokonanego podziału środków, w związku z błędnym sporządzeniem wcześniejszego wniosku); 14.05.2012 r. (tura 1; pismami z dnia 25.07.2012 r. i 21.08.2012 r. zwrócono się o korektę dokonanego podziału środków, w związku ze zmianami wprowadzonymi do projektów przez Zabrze i Lubliniec); 23.08.2012 r. (tura 2).

[Dowód: akta kontroli str. 294-400]

Zgodnie z postanowieniami porozumień zawartych z gminami w 2011 r., środki dotacji przekazane miały być beneficjentom w ciągu 30 dni od daty podpisania umowy, pod warunkiem dostępności środków na rachunku Wojewody.

W 2011 r. środki przeznaczone na realizację zawartych z gminami porozumień wpłynęły na rachunek Wojewody w terminach następujących: 29.07.2011 r. (2 806 646 zł), 19.08.2011 r. (286 000 zł), 30.09.2011 r. (101 200 zł), 20.10.2011 r. (95 000 zł), 15.11.2011 r. (498 600 zł⁴³) oraz 6.12.2011 r. (143 000 zł⁴⁴).

Środki te przekazano beneficjentom w następujących terminach:

- w 15 przypadkach (łącznie 2 806 646 zł) w dniu 29.07.2011 r., w 1 przypadku (286 000 zł) w dniu 19.08.2011 r. oraz w 1 przypadku (83 388 zł) w dniu 6.12.2011 r. (edycja I);
- w 2 przypadkach (łącznie 101 200 zł) w dniu 30.09.2011 r. (edycja II, tura 1);
- w 1 przypadku (95 000 zł) w dniu 20.10.2011 r.⁴⁵ oraz w 1 przypadku (190 700 zł) w dniu 15.11.2011 r. (edycja II, tura 2);
- w 3 przypadkach⁴⁶ (78 170 zł) w dniu 15.11.2011 r. (edycja II, tura 3).

We wszystkich ww. przypadkach środki dotacji przekazano beneficjentom terminowo i w kwotach wynikających z zawartych z nimi porozumień.

[Dowód: akta kontroli str. 183-186, 401-418]

Zgodnie z postanowieniami porozumień zawartych z gminami w 2012 r., środki dotacji w wysokości 50% kwoty dofinansowania, określonej w § 1 ust. 1 umowy (I transza) przekazane miały być beneficjentom do 30 dni od daty podpisania umowy, pod warunkiem dostępności środków na rachunku Wojewody (§ 5 ust. 1).

W 2012 r. (do dnia 5.11.2012 r.) środki przeznaczone na realizację zawartych z gminami porozumień wpłynęły na rachunek Wojewody w terminach następujących: 10.08.2012 r. (370 500 zł), 31.08.2012 r. (868 050 zł), 29.10.2012 r. (194 910,21 zł) oraz 5.11.2012 r. (58 003,50 zł).

⁴¹ Na tej podstawie MPiPS występował do Ministra Finansów o podział środków rezerwy celowej budżetu państwa z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadań w ramach Programu. O dokonanym podziale informował następnie Wojewodę. W oparciu o pismo MPiPS informujące o podziale środków rezerwy celowej, Wojewoda występował do Ministra Finansów z formalnym wnioskiem o zwiększenie ze środków rezerwy celowej budżetu państwa, zaplanowanej na 2011 r. w części 83 poz. 66 oraz na 2012 r. w części 83 poz. 58, budżetu Wojewody Śląskiego w części 85/24. Minister Finansów podejmował decyzję w sprawie wprowadzenia stosownych zmian w budżecie państwa. Decyzje te wydane zostały w dniach następujących: 07.07.2011 r. (korekta: 25.10.2011 r.), 08.09.2011 r., 26.09.2011 r., 14.10.2011 r., 21.06.2012 r. (korekta: 12.10.2012 r.) oraz 12.10.2012 r.

⁴² Zmiana ta została opisana powyżej.

⁴³ Kwota uwzględniająca łącznie pięć zadań zakwalifikowanych do dofinansowania w ramach edycji II Programu, w tym: jedno zadanie z tury nr 2 oraz cztery zadania z tury nr 3 (z uwzględnieniem porozumienia z Tychami z dnia 09.11.2011 r., od którego następnie odstąpiono).

⁴⁴ Kwota odpowiadająca wysokości dofinansowania wynikającej z oferty złożonej przez Gliwice. Według porozumienia, zawartego w dniu 25.11.2011 r., kwota dofinansowania wyniosła 83 388 zł.

⁴⁵ Dotyczy porozumienia zawartego z Tychami w dniu 11.10.2011 r., od którego następnie odstąpiono.

⁴⁶ Bez porozumienia zawartego z Tychami w dniu 09.11.2011 r., od którego odstąpiono przed przekazaniem środków beneficjentowi. O odstąpieniu od umowy beneficjent poinformował Wojewodę pismem z dnia 15.11.2011 r. (data wpływu do SUW: 18.11.2011 r.). Dofinansowanie tego zadania wynieść miało 229 750 zł.

Środki te, jako I transzę dofinansowania, przekazano beneficjentom w następujących terminach:

- w 4 przypadkach (370 500 zł) w dniu 10.08.2012 r., w 4 przypadkach (868 050 zł) w dniu 31.08.2012 r. oraz w 1 przypadku (46 003,50 zł) w dniu 5.11.2012 r. (tura 1);
- w 1 przypadku (12 000 zł) w dniu 5.11.2012 r. (tura 2).

Środki te przekazano beneficjentom terminowo i w kwotach wynikających z zawartych z nimi porozumień.

Porozumienie z Zabrzem (tura 1) zawarto w dniu 31.10.2012 r., w związku z czym według stanu na dzień zakończenia czynności kontrolnych termin na przekazanie I transzy dotacji jeszcze nie upłynął⁴⁷. Termin wypłaty środków przewidziano na dzień 12.11.2012 r.⁴⁸.

[Dowód: akta kontroli str. 187-188, 419-425]

Przekazanie pozostałych środków dotacji (II transza) miało nastąpić po ustaleniu rzeczywistej wartości wszystkich kategorii wydatków ujętych w harmonogramie rzeczowo-finansowym (stanowiącym załącznik do umowy) i przesłaniu go wojewodzie wraz z potwierdzonymi, za zgodność z oryginałem, kopiami dokumentów, na podstawie których wyliczono wartość wszystkich kategorii wydatków tam ujętych (kopie umów z wykonawcami/dostawcami, kopie zamówień itp.). Dokumenty te powinny zostać przekazane Wojewodzie niezwłocznie po ustaleniu przez beneficjenta rzeczywistej wartości wszystkich kategorii wydatków (§ 5 ust. 2 i 3). Środki II transzy powinny zostać przekazane na rachunek beneficjenta do 14 dni od podpisania aneksu do umowy o dofinansowanie/zatwierdzenie przez wojewodę uaktualnionego harmonogramu rzeczowo-finansowego, pod warunkiem dostępności środków na rachunku wojewody (§ 5 ust. 5).

Do 31.10.2012 r. tylko jeden z beneficjentów przekazał wojewodzie dokumenty, o których mowa w § 5 ust. 2 umowy, w konsekwencji czego 22.10.2012 r. podpisano z nim aneks do umowy. Środki w kwocie 194 910,21 zł przekazano mu terminowo w dniu 29.10.2012 r., w wysokości wynikającej z zawartej umowy (po zmianach).

[Dowód: akta kontroli str. 187-188, 420, 422]

Zgodnie z porozumieniami, zawartymi w ramach Programu w 2011 r., instytucje opieki miały być uruchomione w terminach do dnia:

- 1.03.2012 r. w 19 przypadkach (dotyczy to 17 zadań w ramach I edycji, jednego zadania w ramach II edycji tury nr 1 i jednego zadania w ramach II edycji tury nr 2, przy czym zadanie to dotyczyło utworzenia kolejnych miejsc w instytucji opieki objętej wcześniej dofinansowaniem w ramach I edycji Programu⁴⁹),
- 2.11.2012 r. w jednym przypadku (dotyczy to zadania w ramach II edycji tury nr 1, realizowanego przez Czechowice-Dziedzice). Pierwotnie termin uruchomienia instytucji opieki wyznaczono na dzień 1.03.2012 r., jednak kolejnymi aneksami do umowy (aneks nr 1 z dnia 29.12.2011 r. i aneks nr 2 z dnia 10.09.2012 r.), zawartymi na wniosek beneficjenta, termin ten przedłużono najpierw do dnia 1.09.2012 r., a następnie do dnia 2.11.2012 r.⁵⁰ Konieczność przesunięcia terminu uruchomienia instytucji opieki beneficjent uzasadnił przesunięciem planowanego terminu zakończenia prac w ramach realizowanego

⁴⁷ Przekazanie I transzy powinno nastąpić w ciągu 30 dni od dnia zawarcia ww. porozumienia, tj. do dnia 30.11.2012 r.

⁴⁸ Zgodnie z pismem WRR do Wydziału Finansów i Budżetu SUW z dnia 05.11.2012 r.

⁴⁹ Stosownie do ogłoszenia konkursowego, gminy, które uzyskały dotację w I edycji Programu (edycja marzec 2011 r.), mogły ubiegać się o dotację w ramach konkursu II edycji Programu w przypadku zadań polegających na utworzeniu nowych dodatkowych miejsc, nie ujętych w ofertach edycji I.

⁵⁰ Zadanie to zostało zrealizowane i rozliczone zgodnie z umową o dofinansowanie. Aneksy dotyczyły przesunięcia jedynie terminu uruchomienia instytucji opieki, z powodów wskazanych powyżej.

w tym samym obiekcie projektu dotyczącego termomodernizacji Ośrodka Dziennego Pobytu OPS, dofinansowanego ze środków europejskich w ramach RPO WSL⁵¹.

- 31.12.2012 r. w pięciu przypadkach (dotyczy to jednego zadania w ramach II edycji tury nr 2 i czterech zadań w ramach II edycji tury nr 3).

We wszystkich przypadkach, dotyczących zadań realizowanych w ramach Programu w 2011 r. (tj. z wyjątkiem dwóch zadań, od realizacji których odstąpiono⁵² oraz z wyjątkiem Czechowic-Dziedzic⁵³, w przypadku których aneksami zawartymi do umowy termin uruchomienia instytucji opieki przesunięto), stosownie do zawartych porozumień⁵⁴ gminy poinformowały ŚUW o dacie faktycznego uruchomienia instytucji opieki. Według przekazanych przez gminy informacji, wszystkie instytucje opieki uruchomiono terminowo.

Stosownie do zawartych porozumień, sprawozdania z realizacji zadania, będące jednocześnie rozliczeniem dotacji, gminy złożyły w odniesieniu do wszystkich dofinansowanych w 2011 r. projektów. Wszystkie sprawozdania złożono terminowo (do dnia 31.01.2012 r., tj. w ciągu 30 dni od określonego w umowie terminu zakończenia projektu i wykorzystania dotacji).

Na podstawie zawartych w 2011 r. porozumień, zaplanowano utworzenie łącznie 773 miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech, z tego 668 w żłobkach i 105 w klubach dziecięcych. Stosownie do złożonych przez gminy sprawozdań, liczba utworzonych miejsc opieki wyniosła łącznie 713, z tego 608 w żłobkach i 105 w klubach dziecięcych. Różnicę, pomiędzy liczbą miejsc zaplanowanych, a liczbą miejsc utworzonych, spowodowało odstępianie od dwóch porozumień zawartych z Miastem Tychy, które przewidywały utworzenie łącznie 60 nowych miejsc opieki w żłobku (utworzenie ww. 60 miejsc opieki ponownie uwzględniono w projekcie Miasta Tychy realizowanym w ramach Programu w 2012 r.⁵⁵).

[Dowód: akta kontroli str. 183-186, 426-438, 538]

Zgodnie z porozumieniami zawartymi w ramach Programu w 2012 r., instytucje opieki miały być uruchomione: w ośmiu przypadkach w 2012 r. (w terminach odpowiednio: 1.09.2012 r., 22.10.2012 r., 10.11.2012 r., 15.11.2012 r., 1.12.2012 r. oraz w trzech przypadkach 31.12.2012 r.) oraz w trzech przypadkach w 2013 r. (w terminach odpowiednio: 2.01.2013 r., 1.04.2013 r. i 2.04.2013 r.). W jednym przypadku termin, pierwotnie wyznaczony na dzień 1.09.2012 r., aneksem do umowy przesunięto do dnia 22.10.2012 r.

Na podstawie zawartych w 2012 r. porozumień zaplanowano utworzenie łącznie 334 miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech, z tego 310 w żłobkach⁵⁶ i 24 w klubie dziecięcym.

Zgodnie z zawartymi porozumieniami, sprawozdanie z realizacji projektu beneficjenci powinni dostarczyć do Wojewody w ciągu 30 dni od daty zakończenia projektu, określonej w § 6 ust. 2 umowy. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych, w przypadku żadnego z dofinansowanych w 2012 r. zadań, nie upłynął jeszcze termin na złożenie powyższego sprawozdania.

[Dowód: akta kontroli str. 187-188, 193, 216, 221]

⁵¹ Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.

⁵² Dotyczy wspomnianych wcześniej dwóch porozumień zawartych z Tychami.

⁵³ Stan na dzień 09.11.2012 r.

⁵⁴ Informacje te gminy ujmowały w sprawozdaniach z realizacji zadania. We wszystkich przypadkach, w których termin przewidziany na uruchomienie instytucji opieki przypadał po dniu złożenia sprawozdania, gminy uzupełniły złożone wcześniej sprawozdania o informacje na temat daty faktycznego uruchomienia instytucji opieki.

⁵⁵ Projekt „Przebudowa budynku wraz z wyposażeniem na potrzeby nowoutworzonego żłobka na 60 miejsc przy ul. Filaretów w Tychach”.

⁵⁶ Dane z uwzględnieniem zmniejszenia planowanej liczby miejsc (z 30 do 20) przez Lubliniec.

Według złożonych przez gminy i zatwierdzonych przez ŚUW sprawozdań z realizacji zadań objętych dofinansowaniem w ramach Programu w 2011 r., kwota wykorzystanych przez gminy środków dotacji z budżetu państwa (z uwzględnieniem dokonanych zwrotów) wyniosła łącznie 3 393,36 tys. zł⁵⁷. Kwota wydatków zrealizowanych ze środków własnych gmin wyniosła łącznie 7 251,45 tys. zł. Całkowita kwota zrealizowanych wydatków wyniosła łącznie 10 644,81 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli str. 265-272, 277-278, 436-438, 566]

W dziewięciu przypadkach gminy zwróciły środki dotacji, niewykorzystanych lub pobranych w nadmiernej wysokości, w łącznej kwocie 247 748,28 zł.

W pięciu przypadkach zwrotowi środków dotacji towarzyszyło zawarcie aneksów do porozumień, zmniejszających pierwotnie przyznaną kwotę dofinansowania (we wszystkich tych przypadkach zwrot środków poprzedzał zawarcie aneksu, a aneksy zawarto przed dniem 31.12.2011 r., tj. przed zakończeniem projektów). Zmniejszenie to łącznie wyniosło 131 509,63 zł.

W jednym przypadku zwrócono środki (95 000 zł) w związku z rezygnacją przez gminę z realizacji zadania i odstąpieniem od zawartego porozumienia (umowy z dnia 11.10.2011 r. z Miastem Tychy).

[Dowód: akta kontroli str. 406, 441, 453-503]

W pozostałych trzech przypadkach gminy zwróciły niewykorzystane środki po zakończeniu realizacji zadania. W jednym z tych przypadków Urząd, na etapie weryfikacji sprawozdania i rozliczania udzielonej dotacji (pismem z dnia 13.04.2012 r.), wezwał beneficjenta (Żory) dodatkowo do zwrotu środków dotacji w kwocie 7 500 zł⁵⁸ wraz z odsetkami, jako pobranych w nadmiernej wysokości. W uzasadnieniu podano, że „z przekazanej korekty sprawozdania wynika, iż otrzymana przez miasto Żory dotacja przewyższa programowe limity w części „adaptacja” o kwotę 7 500 zł”, co było niezgodne z pkt IX Programu pt. „Zasady finansowania”⁵⁹.

[Dowód: akta kontroli str. 406, 441, 453-503]

Spośród ww. gmin jedna, jak stwierdzono w protokole z kontroli przeprowadzonej przez ŚUW, dokonała zwrotu środków dotacji (w kwocie 13,38 zł) po terminie (zwłoka wyniosła 36 dni).

Żory, w odpowiedzi na wezwanie ŚUW, terminowo zwróciły środki w kwocie 7 500,01 zł. Nie dokonały jednak terminowego przekazania na rachunek Wojewody całej należnej kwoty odsetek. W dniu 30.04.2012 r. Miasto wpłaciło odsetki w kwocie 49 zł, tj. w kwocie niższej od należnej. Zaległość, ustaloną na kwotę 2,98 zł⁶⁰, Miasto wpłaciło na rachunek Wojewody w dniu 13.06.2012 r.

[Dowód: akta kontroli str. 406, 441, 453, 485-487, 497, 501-503, 530, 535-537]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Według pkt IX Programu „Maluch” (2011 r.), w przypadku żłobków, kwota dotacji z budżetu państwa na jedno miejsce opieki nie mogła wynieść więcej niż 1 600 zł dla wyposażenia i prac wykończeniowych oraz 3 170 zł dla adaptacji.

⁵⁷ Dane w tym akapicie podano w tysiącach złotych po zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku.

⁵⁸ Dodatkowo Miasto wezwano do zwrotu 0,01 zł.

⁵⁹ Zgodnie z pkt IX „Zasady finansowania” Resortowego programu „Maluch” w przypadku żłobków kwota dotacji z budżetu państwa na jedno dziecko nie mogła wynieść więcej niż 1 600 zł (dla wyposażenia i prac wykończeniowych) oraz 3 170 zł (dla adaptacji). W projekcie przewidziano utworzenie 60 miejsc, zatem kwota dotacji dla adaptacji nie powinna przekroczyć 190 200 zł.

⁶⁰ Ponieważ Miasto nie dokonało całkowitego zwrotu należnej kwoty w terminie, dokonano proporcjonalnego rozliczenia wpłaty, stosownie do art. 55 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, ze zm.).

W umowie o dofinansowanie projektu, pn. „Utworzenie miejskiego żłobka w Żorach” (umowa nr 701202/5/10/11/ZK z dnia 04.08.2011 r.) przewidziano utworzenie 60 miejsc opieki w żłobku. Kwota dotacji dla wyposażenia i/lub prac wykończeniowych nie powinna zatem przekroczyć 96 000 zł, a dla adaptacji - 190 200 zł (razem: 286 200 zł).

Według zakwalifikowanej do dofinansowania oferty Miasta Żory (złożonej w ramach I edycji konkursu ofert), na wyposażenie i prace wykończeniowe przewidziano środki dotacji w kwocie 96 000 zł, a na adaptację - w kwocie 190 000 zł (razem: 286 000 zł). W harmonogramie rzeczowo-finansowym, stanowiącym załącznik do ww. umowy (w jego pierwotnym brzmieniu), na wyposażenie i/lub prace wykończeniowe oraz na adaptację zaplanowano środki dotacji, jak w ofercie, w kwotach odpowiednio 96 000 zł oraz 190 000 zł (razem: 286 000 zł).

Harmonogram rzeczowo-finansowy następnie zaktualizowano, a aktualizację tę zatwierdził Wojewoda⁶¹ (pismem nr FE/IIb/701202/5/10/11 z dnia 13.12.2011 r. przekazano beneficjentowi zatwierdzony przez Wojewodę zaktualizowany harmonogram rzeczowo-finansowy). W harmonogramie tym ujęto środki dotacji w łącznej kwocie 286 000 zł, z tego na wyposażenie i/lub prace wykończeniowe przewidziano dotację w kwocie 88 300 zł (na kwotę tę składają się te same pozycje, które wcześniej w ofercie i pierwotnym harmonogramie ujęto jako wyposażenie i/lub prace wykończeniowe) oraz na adaptację - środki dotacji w kwocie 197 700 zł (na kwotę tę składają się te same pozycje, które wcześniej, w ofercie i pierwotnym harmonogramie, ujęto jako adaptację). Tym samym środki dotacji przypadające na adaptację przekroczyły dopuszczalny limit o 7 500 zł. Świadczy to, zdaniem NIK, o niewystarczająco rzetelnej weryfikacji ww. aktualizacji harmonogramu przez pracowników ŚUW (WRR).

Miasto Żory otrzymało i wykorzystało środki dotacji zgodnie z zatwierdzoną przez Wojewodę ww. aktualizacją harmonogramu rzeczowo-finansowego, co wykazało w zatwierdzonym przez ŚUW sprawozdaniu z realizacji zadania (część II, pkt 1 pt. „Kosztorys ze względu na typ kosztów (wydatków)”). Ponieważ jednak kwota przewidziana na adaptację przekraczała dopuszczalny limit o 7 500 zł, skutkowało to koniecznością wezwania beneficjenta do zwrotu ww. kwoty, jako kwoty nienależnie pobranej.

Pismem Zastępcy Dyrektora WRR z dnia 13.04.2012 r. wezwano Miasto Żory do zwrotu otrzymanych, na podstawie ww. umowy o dofinansowanie, środków dotacji w kwocie 7 500 zł wraz z odsetkami, jako pobranych w nadmiernej wysokości. W uzasadnieniu podano, że „z przekazanej korekty sprawozdania wynika, iż otrzymana przez miasto Żory dotacja przewyższa programowe limity w części „adaptacja” o kwotę 7 500 zł”, co jest niezgodne z ww. pkt IX Programu pt. „Zasady finansowania”.

[Dowód: akta kontroli str. 439-440, 479-500, 545-546, 548]

W zakresie zadań związanych z Programem, do Wydziału Rozwoju Regionalnego należało m.in. przygotowanie porozumień i aneksów do umów o dofinansowanie projektów, a także przekazywanie środków dotacji wnioskodawcom i rozliczanie dotacji. Dyrektor Wydziału Rozwoju Regionalnego, w kwestii przyczyn przedłożenia Wojewodzie do zatwierdzenia ww. aktualizacji harmonogramu rzeczowo-finansowego, zawierającej przekroczenie dopuszczalnego przez Program limitu dofinansowania na kategorii „adaptacja” o kwotę 7 500 zł, co skutkowało koniecznością wezwania beneficjenta w dniu 13.04.2012 r. do zwrotu ww. kwoty jako kwoty nienależnie pobranej, wyjaśniła, że powodem powyższego było „niewychwycenie przez pracowników weryfikujących sporządzony przez

⁶¹ Z upoważnienia Wojewody - przez I Wicewojewodę.

beneficjenta harmonogram tego elementu”. Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektor, konsekwencją tego było wezwanie beneficjenta do zwrotu środków dopiero na etapie weryfikacji sprawozdania, a nie akceptacji harmonogramu rzeczowo-finansowego. Dyrektor wyjaśniła także: „Po zidentyfikowaniu tego błędu, aby zapobiec podobnym sytuacjom w kolejnych latach realizacji Programu, zmieniłam postanowienia umów zawieranych z beneficjentami „Malucha”. Od 2012 r. środki dotacji nie są wypłacane w całości po podpisaniu umowy o dofinansowanie, ale w dwóch transzach: połowa po podpisaniu umowy, druga część po ostatecznym ustaleniu wartości zadania. Dzięki temu weryfikacja realnych kwot wypłacanych beneficjentom wykonywana przez pracowników Wydziału Rozwoju Regionalnego odbywa się na podstawie większej ilości danych pochodzących z dokumentów autentycznych, a nie tylko na podstawie dokumentów sporządzonych na potrzeby umowy przez jej drugą stronę”.

[Dowód: akta kontroli str. 22-23, 508, 510-511]

Pracownicy ŚUW (którzy zatrudnieni w Wydziale Rozwoju Regionalnego⁶²), odpowiedzialni za weryfikację ww. aktualizacji harmonogramu, wyjaśnili, że było to wynikiem ich przeoczenia.

[Dowód: akta kontroli str. 558, 567]

1.3. Rozliczanie dotacji, kontrola projektów oraz sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z postanowieniami zawartych porozumień, sprawozdanie z realizacji projektu, będące jednocześnie rozliczeniem dotacji, beneficjenci zobowiązani byli sporządzić na formularzu stanowiącym załącznik do umowy (odpowiadającym wzorowi sprawozdania określonego przez MPiPS) i dostarczyć do wojewody. Wszystkie złożone przez beneficjentów sprawozdania z realizacji projektów, w ramach Programu w 2011 r. zweryfikował ŚUW (WRR). We wszystkich przypadkach beneficjentów wzywano, telefonicznie lub pisemnie, do dokonania stosownych korekt, uzupełnień lub o dodatkowe wyjaśnienia. Od wszystkich wyegzekwowano dostarczenie potwierdzeń zapłaty za faktury. Wyniki przeprowadzonej weryfikacji ujmowano, na sporządzanej dla każdego sprawozdania liście sprawdzającej, poświadczającej sprawdzenie sprawozdania pod względem formalnym (co obejmowało kwestie następujące: czy sprawozdanie sporządzono na prawidłowym formularzu, czy posiadało ono wypełnione wszystkie wymagane dane, czy nie zawierało błędów formalnych i rachunkowych, czy zostało podpisane przez uprawnioną osobę), pod względem merytorycznym (w tym: czy utworzono liczbę nowych miejsc zgodnie z danymi podanymi w ofercie, czy termin uruchomienia był zgodny lub wcześniejszy z terminem podanym w ofercie, czy zrealizowano zakres rzeczowy zgodny z ofertą, czy wysokość wykazanych wydatków jest zgodna z wysokością wydatków wskazaną w umowie o dofinansowanie) oraz pod względem wysokości poniesionego wkładu własnego (czy poniesiono go co najmniej w wysokości deklarowanej w umowie o dofinansowanie). Każdą listę sprawdzającą opatrzył podpisem pracownik Wydziału Rozwoju Regionalnego weryfikujący sprawozdanie oraz po zakończeniu weryfikacji, także podpisem Dyrektora lub Zastępcy Dyrektora Wydziału, poświadczającym zatwierdzenie rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym oraz finansowym. Wszystkie rozliczenia dotacji zatwierdzono (ostatnie dwa, z uwagi na konieczność wzywania beneficjenta do korekt złożonych sprawozdań, dostarczenia dodatkowych dokumentów oraz złożenia wyjaśnień,

⁶² Jeden z nich zatrudniony był w WRR do września 2012 r., aktualnie przeniesiony do innego wydziału ŚUW.

a także, w jednym z przypadków, do zwrotu kwoty dotacji pobranej w nadmiernej wysokości, zatwierdzono w dniu 13.04.2012 r.).

[Dowód: akta kontroli str. 194, 216, 222, 436-438]

Stosownie do postanowień zawartych porozumień, beneficjentów zobowiązano do zapewnienia funkcjonowania objętej dofinansowaniem instytucji opieki nad dziećmi do lat trzech przez okres nie krótszy niż 5 lat od daty zakończenia rzeczowego projektu (dotyczy to żłobków i klubów dziecięcych), jak również do niedokonywania zbycia wyposażenia zakupionego ze środków dotacji przed ww. terminem, co odpowiadało wymogom Programu. W przypadku, gdy liczba miejsc w instytucji opieki ulegnie zmniejszeniu przed upływem ww. okresu 5 lat, część środków, proporcjonalna do liczby zmniejszonych miejsc, podlegać będzie zwrotowi na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych. Beneficjentów zobowiązano także do sporządzania rocznych sprawozdań z funkcjonowania instytucji dofinansowanej z dotacji i ich dostarczenia w celu zaakceptowania przez Wojewodę, do dnia 31 stycznia⁶³ każdego roku za rok ubiegły, odpowiednio za lata 2012-2016 (w przypadku beneficjentów realizujących projekty w 2011 r.) oraz za lata 2013-2017 (w przypadku beneficjentów realizujących projekty w 2012 r.).

[Dowód: akta kontroli str. 194-195, 217-218, 222-223]

Stosownie do postanowień porozumień zawartych z beneficjentami, kontrola projektu może być przeprowadzona w toku realizacji projektu lub po jego realizacji, przez przedstawicieli Wojewody lub ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Na 2012 r. rok zaplanowano przeprowadzenie przez ŚUW (WRR) łącznie sześciu kontroli projektów realizowanych w ramach Programu (co dotyczy projektów realizowanych w ramach Programu w 2011 r.). Według stanu na dzień 8.11.2012 r. przeprowadzono trzy kontrole (protokoły kontroli podpisali beneficjenci). Ponadto, trzy kontrole były w toku (protokoły kontroli znajdowały się w trakcie przygotowania).

W protokołach z trzech kontroli, które już przeprowadzono, stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

- 1) w sprawozdaniu z realizacji projektu jedną z faktur wykazano w kwocie 59 670,00 zł, podczas gdy jej faktyczna wartość wyniosła 59 670,19 zł;
- 2) rozbieżność pomiędzy datą uruchomienia nowych miejsc opieki, podaną w sprawozdaniu (15.09.2011 r.) a faktyczną datą ich uruchomienia (01.09.2011 r., tj. wcześniej) oraz nieterminowy zwrot niewykorzystanej części dotacji w kwocie 13,38 zł, co stanowiło naruszenie postanowień umowy o dofinansowanie;
- 3) naruszenie art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶⁴ oraz § 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy oraz form, w jakich dokumenty te mogą być składane⁶⁵, poprzez zamieszczenie w formularzu ofertowym stanowiącym załącznik do SIWZ⁶⁶ oświadczenia o: zapoznaniu się ze wzorem umowy i przyjęciu jej bez zastrzeżeń, zapoznaniu się z projektami budowlano-wykonawczymi, szczegółowymi specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót oraz dokonaniu wizji lokalnej i nie wnoszeniu zastrzeżeń do dokumentacji.

[Dowód: akta kontroli str. 195, 218, 223, 512-537]

⁶³ Według umów zawartych w 2012 r. - do 30 stycznia każdego roku.

⁶⁴ Dz. U. Nr 19, poz. 177 ze zm.

⁶⁵ Dz. U. Nr 226, poz. 1817.

⁶⁶ Przetarg nieograniczony na rozbudowę budynku oświatowego z przeznaczeniem na klub dziecięcy.

Stosownie do postanowień Programu, wojewodów zobowiązano do sporządzania i przekazania do MPiPS sprawozdania wojewódzkiego z realizacji Programu⁶⁷, w terminie do dnia 15.03.2012 r. dla sprawozdania za 2011 r.

[Dowód: akta kontroli str. 541]

Sprawozdanie wojewódzkie za 2011 rok sporządził, zgodnie z układem określonym przez MPiPS, pracownik WRR. Pismem z dnia 14.03.2012 r. Zastępca Dyrektora WRR przekazał je do Wydziału Polityki Społecznej ŚUW, celem przesłania do MPiPS za pomocą aplikacji QiuckStat. Sprawozdanie wysłano terminowo. W dniu 30.04.2012 r. pracownik WRR, na prośbę MPiPS, dokonał korekty ww. sprawozdania (w aplikacji QiuckStat).

[Dowód: akta kontroli str. 538-540 i 542-544]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Zgodnie z opisem poszczególnych pozycji w sprawozdaniu wojewódzkim z realizacji Programu (w aplikacji QiuckStat), w części finansowej sprawozdania, należało ująć dane według stanu na dzień 1.03.2012 r., dotyczące m.in. łącznej kwoty przekazanej gminom dotacji, z podziałem na poszczególne przedmioty dofinansowania (budowa, adaptacja oraz wyposażenie i/lub prace wykończeniowe), według zawartych porozumień (z uwzględnieniem zmian wynikających z aneksów) oraz według realizacji zadań (na podstawie zatwierdzonych sprawozdań), oddzielnie dla żłobków oraz dla klubów dziecięcych.

Kwoty ujęte w sprawozdaniu wojewódzkim z realizacji Programu za 2011 r., przekazanym przez ŚUW do MPiPS, były niezgodne z kwotami wynikającymi z dokumentacji źródłowej, tj. z zawartych z gminami porozumień (z uwzględnieniem aneksów) oraz ze sprawozdaniami z realizacji zadania złożonymi przez gminy, przy czym kwotę dofinansowania ogółem wykazano prawidłowo, pomyłki dotyczyły podziału kwoty dofinansowania na poszczególne komponenty, w tym na: wyposażenie i/lub prace wykończeniowe w budynkach/lokalach, na adaptację istniejących budynków/lokali oraz na budowę/zakup nowych budynków/lokali. I tak:

- a) w odniesieniu do żłobków, w części dotyczącej kwoty przekazanej gminom dotacji wynikającej z zawartych porozumień (z aneksami), w tym:
 - na wyposażenie i/lub prace wykończeniowe - w sprawozdaniu ujęto kwotę 780 915 zł, a z dokumentacji źródłowej wynikała kwota 646 715 zł, tj. o 134 200 zł mniej niż wykazano w sprawozdaniu,
 - na adaptację - w sprawozdaniu ujęto kwotę 917 537 zł, a z dokumentacji źródłowej wynikała kwota 921 237 zł, tj. o 3 700 zł więcej niż wykazano w sprawozdaniu,
 - na budowę - w sprawozdaniu ujęto kwotę 1 739 250 zł, a z dokumentacji źródłowej wynikała kwota 1 869 750 zł, tj. o 130 500 zł więcej niż wykazano w sprawozdaniu,
- b) w odniesieniu do żłobków, w części dotyczącej kwoty przekazanej gminom dotacji według realizacji (na podstawie sprawozdań z realizacji zadania złożonych przez gminy), w tym:
 - na wyposażenie i/lub prace wykończeniowe - w sprawozdaniu ujęto kwotę 681 484 zł, a z dokumentacji źródłowej (na ujęty w sprawozdaniu dzień 1.03.2012 r.) wynikała kwota 608 984 zł, tj. o 72 500 zł mniej niż wykazano w sprawozdaniu;

⁶⁷ Dalej zwane „sprawozdaniem wojewódzkim”.

- na adaptację - w sprawozdaniu ujęto kwotę 834 229 zł, a z dokumentacji źródłowej (na dzień 1.03.2012 r.) wynikała kwota 830 229 zł, tj. o 4 000 zł mniej niż wykazano w sprawozdaniu;
 - na budowę - w sprawozdaniu ujęto kwotę 1 583 500 zł, a z dokumentacji źródłowej (na dzień 1.03.2012 r.) wynikała kwota 1 660 000 zł, tj. o 76 500 zł więcej niż wykazano w sprawozdaniu,
- c) w odniesieniu do klubów dziecięcych, zarówno w części dotyczącej kwoty przekazanej gminom dotacji wynikającej z zawartych porozumień (z aneksami), jak również w części dotyczącej kwoty przekazanej gminom dotacji według realizacji (na podstawie złożonych przez gminy i zatwierdzonych sprawozdań z realizacji zadania), w tym:
- na wyposażenie i/lub prace wykończeniowe - w sprawozdaniu ujęto kwotę 106 017 zł, a z dokumentacji źródłowej wynikała kwota 75 867 zł, tj. o 30 150 zł mniej niż wykazano w sprawozdaniu;
 - na budowę - w sprawozdaniu ujęto kwotę 87 183 zł, a z dokumentacji źródłowej wynikała kwota 117 333 zł, tj. o 30 150 zł więcej niż wykazano w sprawozdaniu.

[Dowód: akta kontroli str. 538-553, 565-566]

Pracownica Wydziału Rozwoju Regionalnego, która sporządziła ww. sprawozdanie, w kwestii przyczyn ujęcia w ww. sprawozdaniu danych nierzetelnych, tj. niezgodnych z dokumentacją źródłową, wyjaśniła, że spowodowała to nieprawidłowym zakwalifikowaniem, przy sporządzaniu sprawozdania złożonego do MPiPS, wykazanych dla czterech projektów kwot dofinansowania do poszczególnych kategorii (do kategorii „adaptacja” zamiast, jak było to w ofercie, umowie i sprawozdaniu złożonym przez beneficjenta, do kategorii „wyposażenie” bądź do kategorii „wyposażenie” zamiast do kategorii „budowa/zakup nowych budynków”). Ponadto, w jednym przypadku w sprawozdaniu dla MPiPS, w części dotyczącej porozumień, podano dane wynikające ze złożonego przez beneficjenta sprawozdania z realizacji zadania (jego pierwszej wersji, przed korektą), tj. dane niewłaściwe, zamiast danych wynikających z zawartej umowy o dofinansowanie, wraz z załączonym do niej harmonogramem rzeczowo-finansowym po zmianach.

[Dowód: akta kontroli str. 554-557]

Dyrektor Wydziału Rozwoju Regionalnego wyjaśniła, że różnice pomiędzy danymi zawartymi w przesłanym do MPiPS sprawozdaniu wojewódzkim za 2011 r. a dokumentami źródłowymi (umowy i sprawozdania) wynikają z innego zakwalifikowania poszczególnych wydatków, na podstawie harmonogramów rzeczowo-finansowych oraz oświadczeń o przyjęciu dotacji w przypadku umów i na podstawie kosztorysów i zestawień dokumentów księgowych w przypadku sprawozdań, do kategorii wydatków określonych przez ministra. Dyrektor wyjaśniła ponadto, że kwalifikowanie poszczególnych wydatków w trzech ujęciach (po pierwsze, harmonogramów rzeczowo-finansowych sporządzanych na podstawie kosztorysów ofertowych i projektów budowlanych, po drugie klasyfikacji budżetowej, i po trzecie w podziale według kategorii wydatków określonych przez ministra pracy i polityki społecznej) spowodowało błędy w trakcie tej kwalifikacji, polegające na innym przyporządkowaniu poszczególnych wydatków.

[Dowód: akta kontroli str. 504-508 i 509-510]

W dniu 8.11.2012 r. wysłano (e-mailem) do MPiPS korektę ww. sprawozdania wojewódzkiego z realizacji Programu za 2011 r., wraz z wyjaśnieniem informującym, iż zmiany dotyczyły części finansowej sprawozdania i wynikały z błędnego zakwalifikowania środków z dotacji do danej kategorii wydatków (tj. wyposażenia

i prac wykończeniowych/robót adaptacyjnych/budowy i zakupu nowych budynków). Poinformowano także o zmianach wynikających ze zwrotu środków dotacji przez jednego z beneficjentów programu (w kwocie 7 500 zł, dokonanej już po wysłaniu sprawozdania wojewódzkiego do MPiPS za pośrednictwem aplikacji QiuckStat) oraz zmianie dotyczącej wysokości środków własnych beneficjentów, wynikającej z korekty jednego ze sprawozdań z realizacji zadania⁶⁸ (która wpłynęła do ŚUW już po wysłaniu sprawozdania wojewódzkiego do MPiPS za pośrednictwem aplikacji QiuckStat).

[Dowód: akta kontroli str. 565-566]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Katowice, dnia 22 listopada 2012 r.

**Kontroler
Maria Talik
specjalista k.p.**

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

**Dyrektor
Edmund Sroka**

.....
podpis

.....
podpis

⁶⁸ Korekta o kwotę 336 902 zł (w zaokrągleniu do pełnych złotych).